

Zbigniew Kościński (1924-1996)

- bibliografia

Urodził się 17 lipca 1924 r. w Grabowcu na Kielecczyźnie.

W 1935 r. rodzina przeniosła się do Zamościa, gdzie Zbigniew Kościński ukończył szkołę podstawową i gimnazjum. W czasie drugiej wojny światowej przez pewien czas był uczniem zecerskim w drukarni, od października 1943 r. do marca 1944 r. pracował jako junak w obozie pracy przymusowej w Nałęczowie, skąd uciekł i do końca wojny ukrywał się w Zamościu i Nieliszu.

W 1946 r. ukończył gimnazjum i liceum w Zamościu. Studiował na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie w 1952 r. uzyskał tytuł magistra filozofii w zakresie filologii polskiej.

Od 1949 r. pracował w liceach ogólnokształcących w Charsznicy-Miechowie i Limanowej. W 1951 r. przeniósł się do Zamościa i pracował jako nauczyciel w Technikum Mechaniczno-Elektrycznym i Liceum Ogólnokształcącym Żeńskim.

W latach 1956-1964 był dyrektorem Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zamościu.

W 1972 r. otrzymał tytuł doktora nauk humanistycznych na UMCS w Lublinie.

W latach 1974-1981 pracował w Instytucie Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych w Lublinie. Od 1982 r. zajmował się wyłącznie pracą literacką.

Debiutował w 1950 r. wierszem „Robota” na łamach „Tygodnia Literackiego”, liczniejsze publikacje pojawiają się od 1957 r. W 1963 r. został kierownikiem grupy poetyckiej „Rotunda”. Podczas pracy w Zamościu ukazały się dwa tomiki „Meteory” (1960) i „Sercem i myślą” (1966 ; z dedykacją „Miastu mojej młodości – Zamościowi Autor”). Wiele utworów poetyckich poświęcił miastu Zamość.

Zbigniew Kościński był członkiem organizacji kulturalnych i oświatowych, m.in. Związku Nauczycielstwa Polskiego, Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek, Towarzystwa Miłośników Miasta

Lublina, Wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych.
Otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień.

Zmarł 7 sierpnia 1996 r. w Lublinie.

Na podst.

Smolarz Jan. Pisarze współcześni regionu lubelskiego. – Lublin, 1999

Kędziora A. Encyklopedia miasta Zamościa. – Zamość, 2012

Bibliografia podmiotowa

Wydawnictwa zwarte

1. Meteory. – Lublin : Lubelska Spółdzielnia Wydawnicza, 1960
2. Sercem i myślą. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, dr. 1966
3. Pyriflegethon : poemat antypoetycki . – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1971
4. „Linia krakowska” – ogniwem ewolucyjnym polskiej poezji awangardowej. – Lublin : UMCS, 1972
5. Spłoszony ptak. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1975. Wyd. 2 tamże, 1979
6. Światła na torze. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1977
7. Funkcjonalne traktowanie i integracja procesu kształcenia i wychowanie w szkole : (na przykładzie przedmiotu „język polski”) : zarys koncepcji dydaktycznej : rozprawa habilitacyjna. – Lublin : Instytut Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych, 1980
8. Wybór artykułów naukowych drukowanych w opracowaniach zbiorowych i czasopismach. – Lublin, 1980
9. Propozycje modernizacji systemu pedagogicznego kształcenia, dokształcania i doskonalenia nauczycieli. – Lublin : Kuratorium Okręgu Szkolnego. Komisja Współpracy z UMCS, 1982
10. Przez mgłę / Zbigniew Koźmiński. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1983
11. Tajemny krąg / Zbigniew Koźmiński. – Lublin : KAW, 1986

12. Przeszłość Ameryki na nowo odczytana : (o powieściach indiańskich Longina Jana Okonia). – Chełm : Wojewódzki Dom Kultury, 1987
13. Czterdzieści lat powieści historycznej autorów Lubelszczyzny (1944-1948). – Lublin : UMCS, 1990
14. Nie tylko pamięć : eseje. – Lublin : Nauczycielski Klub Literacki im. Józefa Czechowicza, 1991
15. Krzyk przeszłości : fragmenty powieści "By nie padł grom" / Zbigniew Kościński. – Lublin : [nakł. autora], 1992
16. Pisarze związani z Zamojszczyzną (1563-1991) : materiał przedstawiony na sesji naukowej "VIII Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie" w Zamościu 15 października 1992 r. / Zbigniew Kościński. – Lublin : [nakł. autora], 1992
17. Wypędzeni / Zbigniew Kościński. – Lublin : Lubelska Oficyna Wydawnicza, 1996

Artykuły, wiersze, fragmenty prozy

1. Robota [w.] // Tydzień Literacki. – 1950, nr 28, s. 1
2. Południe [w.] // Kamena. – 1957, nr 21, s. 6
3. Ślepiec ; Ziemia [w.] // Kultura i Życie. – 1957, nr 23, s. 1
4. Autoportret ; Moment lyrique [w.] // Kultura i Życie. – 1957, nr 28, s. 1
5. Zamość [w.] // Kultura i Życie. – 1957, nr 34, s. 1
6. Wystawa prac zamojskich plastyków // Kultura i Życie. – 1957, nr 41, s. 2
7. Eksperyment : nowela fantastyczna // Kamena. – 1958, nr 1, s. 1, 4-5 ; nr 2, s. 4-6
8. Jubileusz włościańskiej orkiestry // Kamena. – 1958, nr 5, s. 2, 8
9. Nie szumcie brzozy nam // Kamena. – 1958, nr 5, s. 7
10. Światła [w.] // Kamena. – 1958, nr 15, s. 6
11. Pejzaże morskie [w.] // Kamena. – 1958, nr 19, s. 5
12. Fraszka banalna [w.] // Kamena. – 1958, nr 23-24, s. 10

13. Wspomnienie z roku 1944 [w.] // Kultura i Życie. – 1958, nr 17, s. 1
14. Cienie [w.] // Kultura i Życie. – 1958, nr 25, s. 1
15. Światła ; Współczesny świat [w.] // Kultura i Życie. – 1958, nr 28, s. 1
16. Miasto ; Życie [w.] // Kultura i Życie. – 1958, nr 31, s. 1
17. Słowa [w.] // Kultura i Życie. – 1958, nr 42, s. 2
18. Białe noce nadbużańskie ; Dialog liryczny ; Spotkanie [w.] // Kultura i Życie. – 1958, nr 44, s. 2
19. Błąd ; Daleko biegnie droga... ; Kwiaty [w.] // Kamena. – 1959, nr 11, s. 9
20. W dwudziestą rocznicę śmierci [w.] // Kamena. – 1959, nr 19/20, s. 8
21. Ad astra ; Błąd ; Pójdziemy [w.] // Kultura i Życie. – 1959, nr 5, s. 1
22. Kwiaty ; Wiatr ; Wieczór [w.] // Kultura i Życie. – 1959, nr 11, s. 1
23. Etiuda piąta Rewolucyjna [w.] // Kultura i Życie. – 1959, nr 14, s. 1
24. Wojna i pokój [w.] // Kultura i Życie. – 1959, nr 15, s. 2
25. Romanca hiszpańska [w.] // Kultura i Życie. – 1959, nr 26, s. 2
26. Czeremcha ; Sonet bezludny [w.] // Kultura i Życie. – 1959, nr 35, s. 1
27. Szpaki [w.] // Kultura i Życie. – 1959, nr 36, s. 2
28. Widziadła [w.] // Kultura i Życie. – 1959, nr 39, s. 1
29. Nauczyciele [w.] // Kamena. – 1960, nr 18, s. 2
30. Bezsensowność [w.] // Kultura i Życie. – 1960, nr 1, s. 2
31. Wczoraj rynek był... [w.] // Kultura i Życie. – 1960, nr 4, s. 2
32. Do matki [w.] // Kultura i Życie. – 1960, nr 5, s. 1
33. Metamorfoza ; Wieczorem [w.] // Kultura i Życie. – 1960, nr 19, s. 2
34. Sztandar [w.] // Kultura i Życie. – 1960, nr 26, s. 1
35. Codziennność [w.] // Kultura i Życie. – 1960, nr 29, s. 1
36. Elektron ; 31 grudnia 1961 r. [w.] // Kamena. – 1961, nr 6, s. 3

37. O wietrze w trybie przypuszczającym [w.] // Kamena. – 1961, nr 10, s. 8
38. Przestroga [w.] // Kamena. – 1961, nr 17, s. 8
39. Podróż [w.] // Kultura i Życie. – 1961, nr 3, s. 2
40. Jodły [w.] // Kultura i Życie. – 1961, nr 6, s. 2
41. Kongo [w.] // Kultura i Życie. – 1961, nr 11, s. 1
42. Sonety: I, II [w.] // Kultura i Życie. – 1961, nr 22, s. 2
43. Pokazuję Zamość [w.] // Kultura i Życie. – 1961, nr 28, s. 1
44. Lustro [w.] // Kultura i Życie. – 1961, nr 40, s. 2
45. Deklaracja ; Nauka liczenia [w.] // Kamena. – 1962, nr 22, s. 8
46. Lustro [w.] // Wieści. – 1962, nr 40, s. 3
47. Płynę [w.] // Kamena. – 1962, nr 9-10, s. 11
48. Potrzeba poezji [w.] // Kultura i Życie. – 1962, nr 2, s. 1
49. Słowo o zamojskiej ziemi [w.] // Kamena. – 1963, nr 23-24, s. 18
50. 20 lat Liceum Sztuk Plastycznych / Marian Iwańczyk, Zbigniew Koźmiński // Kamena . – 1964, nr 22/23, s. 10
51. Icchok Lejb Perec // Kamena. – 1964, nr 19, s. 8 : il.
52. Z tradycji kulturalnych Zamojszczyzny // Kamena. – 1964, nr 6, s. 5
53. Ojciec, synowie i muzyka // Kamena. – 1965, nr 4, s. 5
54. Regionalizm służba dla regionu czy współpraca z regionem? // Kultura i Życie. – 1966, nr 16, s. 1
55. Wydawnictwo Lubelskie : zadania – organizacja – zamierzenia / Zbigniew Koźmiński ; rozm. Zdzisław Jastrzębski // Poradnik Bibliotekarza. – 1966, nr 6, s. 185-187
56. Zamojszczyzna w dziejach i życiu pisarzy // Kalendarz Lubelski. – 1966, s. 94-100
57. 10 lat w służbie książki lubelskiej // Kalendarz Lubelski. – 1967, s. 112-119

58. Szymon Szymonowic // Kalendarz Lubelski. – 1967, s. 104-106
59. Ruch wydawniczy i dysproporcje // Kamena. – 1968, nr 22, s. 1, 4, 5
60. Poezja awangardowa w Polsce // Kalendarz Lubelski. – 1970, s. 209-216
61. Przyjaciołom [w.] // Kultura i Życie. – 1970, nr 29, s. 1
62. Warszawa [w.] // Kultura i Życie. – 1970, nr 37, s. 2
63. Lubelska wystawa w Warszawie // Sztandar Ludu. – 1976, nr 21, s. 3
64. Bohaterowie gwareckiej codzienności // Sztandar Ludu. – 1984, nr 267, s. 4-5
65. W rocznicę śmierci Józefa Czechowicza [w.] // Życie Literackie. – 1984, nr 37, s. 6
66. Wspomnienie o „Promienistym” // Akcent. – 1987, nr 4, s. 184-186
67. Wyprawa [fragm. powieści] // Kamena. – 1986, nr 11, s. 6-7
68. Unizm w liryce // Akcent. – 1989, nr 4, s. 141-151

Prace redakcyjne

1. Wywoływanie cieni / Kazimierz Andrzej Jaworski ; red. Zbigniew Koźmiński. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1968
2. Koniec seansu / Kazimierz Andrzej Jaworski ; red. Zbigniew Koźmiński. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1970
3. Specjalizacja i integracja w kształceniu i wychowywaniu uczniów w szkole / red. nauk. Zbigniew Koźmiński. – Lublin : Instytut Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych, 1980
4. W ogrodach ognia : poezja / pod red. Mariana Janusza Kawałko, Zbigniewa Koźmińskiego, Waldemara Michalskiego. – Lublin : Nauczycielski Klub Literacki im. Józefa Czechowicza, 1990

Bibliografia przedmiotowa

1. Grychowski August. Lublin i Lubelszczyzna w życiu i twórczości pisarzy polskich : od średniowiecza do 1968 r. – Lublin : Wydawnictwo Literackie. – S. 371-372

2. Kędziora Andrzej. Encyklopedia miasta Zamościa. – Zamość : JN Profil ; Greenart – Jacek Kardasz, 2012. – S. 312
3. Kędziora Andrzej. Zamość od A do Z. – Zamość : Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK, 1991. – S. 148
4. Koźmiński Zbigniew. A my tu gadu, gadu... / rozm. Zygmunt Mikulski // Kurier Lubelski. – 1985, nr 90, s. 4-5 : fot.
5. Koźmiński Zbigniew Marian. Troski i radości // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1995, nr 1/2, s. 16-22
6. Koźmiński Zbigniew. Zamość zawsze jest mi bliski / rozm. Jan Henryk Cichosz // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1989, nr 2, s. 4-6 : portr.
7. Marian Zbigniew Koźmiński : słownik pisarzy radomskich // Tygodnik Radomski. – 1985, nr 33, s. 9
8. Michalski Waldemar. Od Przybosa do „Przebudzenia”, czyli o poezji w Lublinie lat 1944-1976 // W: Lublin literacki 1932-1982 / pod red. Waldemara Michalskiego, Józefa Zięby. – Lublin, 1984. – S. 155-156
9. Myk Sławomir. Zwierzyniec i literatura. – Zwierzyniec : Zarząd Miasta i Gminy Zwierzyniec, 1996. – S. 93, 125, 128
10. Okoń Longin Jan. Pisarz z Zamościem w sercu // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 18, s. 4
11. Okoń Longin J. Zbigniew Koźmiński : wspomnienie // Gazeta Wyborcza. – 1999, nr 184, dod. "Lublin, s. 4
12. Ostry zakręt : antologia współczesnej prozy / wybór, wstęp, biogramy Matylda Wełna. – Lublin : Związek Literatów Polskich. Oddział w Lublinie, 1997. – S. 232
13. Pisarze lubelscy : słownik biobibliograficzny pisarzy należących do Lubelskiego Oddziału Związku Literatów Polskich, 1980. – Lublin : WBP im. Hieronima Łopacińskiego, 1980. – S. 35-37
14. Polscy pisarze współcześni : informator 1944-1970 / oprac. Lesław M. Bartelski. – Warszawa : Agencja Autorska, 1974. – S. 144
15. Przymierze słowa : antologia współczesnej poezji poetów Nauczycielskiego Klubu Literackiego im. Józefa Czechowicza w

Lublinie / red. Maria Duławska. – Zamość : Nauczycielski Klub Literacki, 1998. – S. 87-90

16. Rogala Stanisław. Wierni sobie i swojej ziemi : o książkach Zbigniewa Koźmińskiego i Longina J. Okonia // Głos Nauczycielski. – 1988, nr 42, s. IV

17. Seredyńska Jadwiga, Zięba Józef. 25 lat życia literackiego Lubelszczyzny. – Lublin : Muzeum Okręgowe, 1969. – S. 40-41

18. Smolarz Jan. Pisarze współcześni regionu lubelskiego : leksykon. – Lublin : Związek Literatów Polskich. Oddział w Lublinie: Multico, 1999. – S. 140-143

19. Utnik Jerzy. Jeden spośród nas // Sztandar Ludu. – 1984, nr 245, s. 3

20. Wełna Matylda. Odszedł „drugi Zbyszek” // Dziennik Wschodni. – 1996, nr 184, s. 10 : portr.

21. Wełna Matylda. Smak życia // Sztandar Ludu. – 1980, nr 117, s. 6 : il.

22. Wiązanie światłem słowa : antologia współczesnej poezji / wybór Longin Jan Okoń. – Lublin : Związek Literatów Polskich. Oddział w Lublinie, 1997. – S. 135-142

23. Wskrzeszanie pamięci / wybór i oprac. Longin Jan Okoń. – Lublin : Związek Literatów Polskich. Oddział w Lublinie, 1998. – S. 159, 201

24. Współcześni polscy pisarze i badacze literatury : słownik biobibliograficzny / pod red. Jadwigi Czachowskiej, Alicji Szałagan. – Warszawa : WSiP, 1996. – S. 294-295

25. Zięba Józef. Pięćdziesiąt lat życia literackiego Lubelszczyzny. – Lublin : Muzeum Okręgowe, 1982. – S. 61-62

26. Zmarł Zbigniew Marian Koźmiński : [nekr.] // Kurier Lubelski. – 1996, nr 184, s. 2

27. ZRM. Zbigniew Marian Koźmiński (1924 -1996) : wspomnienie // Gazeta Wyborcza. – 2000, nr 169, , dod. "Gazeta w Lublinie", nr 169, s. 5

Renata Ożgo

Książnica Zamojska, 2014 r.